

აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი)

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	2
კაპიტალში ცვლილებების შესახებ კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი) და მისი საქმიანობა	5
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო	6
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას	17
5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	18
6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში	20
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	23
8 ძირითადი საშუალებები	24
9 აქტივების გამოყენების უფლებები	25
10 ბიოლოგიური აქტივები	25
11 მარაგები	26
12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	26
13 ფული და ფულის ეკვივალენტები	27
14 საწესდებო კაპიტალი და არამაკონტროლებელი წილი	27
15 საიჯარო ვალდებულებები	28
16 სესხები	28
17 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების შეჯერება	29
18 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	29
19 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	29
20 ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა	30
21 სხვა ხარჯები	30
22 გაუთვალისწინებელი გარემოებები და პირობითი ვალდებულებები	30
23 ფინანსური რისკის მართვა	31
24 კაპიტალის მართვა	33
25 რეალური ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები	33
26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	34
27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები	34

აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი)
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ქართულ ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	5,926	6,007
აქტივების გამოყენების უფლებები	9	77	154
ბიოლოგიური აქტივები	10	6,110	5,094
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		110	94
სულ გრძელვადიანი აქტივები		12,223	11,349
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	11	1,535	772
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	159	771
ფული და ფულის ეკვივალენტები	13	811	484
სულ მიმდინარე აქტივები		2,505	2,027
სულ აქტივები		14,728	13,376
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	34,865	34,372
აკუმულირებული ზარალი		(24,304)	(21,292)
კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნილი საკუთარი კაპიტალი		10,757	13,117
არამაკონტროლებელი წილი		(196)	(37)
სულ საკუთარი კაპიტალი		10,561	13,080
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	15	-	100
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	100
მიმდინარე ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	15	89	93
სესხები	16	3,932	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	146	103
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		4,167	196
სულ ვალდებულებები		4,167	296
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		14,728	13,376

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 19 აპრილს:

 რატი მჭევაბიშვილი
 დირექტორი

 არჩილ დიასამიძე
 ფინანსური დირექტორი

აგრო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ქართულ ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	19	129	421
სხვა შემოსავალი		71	129
სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ცვლილებები			
– მარცვლეული კულტურები	11	2	(375)
დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოების ხარჯი		(966)	(856)
ცვეთა და ამორტიზაცია	8, 9, 10	(722)	(660)
(ზარალი)/შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		(213)	72
უცხოური ვალუტის კურსის ზარალები, წმინდა სხვა ხარჯები	21	(66)	(34)
		(1,355)	(1,260)
საოპერაციო ზარალი		(3,120)	(2,563)
ფინანსური შემოსავალი	20	273	10
ფინანსური ხარჯი	20	(165)	(18)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(3,012)	(2,571)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის ზარალი		(3,012)	(2,571)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული ზარალი		(3,012)	(2,571)
მისაკუთრებელი ზარალი:			
- კომპანიის მფლობელებზე		(2,853)	(2,530)
- არამაკონტროლებელ წილზე	14	(159)	(41)
წლის ზარალი		(3,012)	(2,571)

აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი)

კაპიტალში ცვლილებების შესახებ კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ქართულ ლარში	კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებული			არამაკონტროლებელი წილი	სულ საკუთარი კაპიტალი
	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ		
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	32,347	(18,725)	13,622	4	13,626
წლის ზარალი	-	(2,530)	(2,530)	(41)	(2,571)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(2,530)	(2,530)	(41)	(2,571)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა (შენიშვნა 14)	2,025	-	2,025	-	2,025
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	34,372	(21,255)	13,117	(37)	13,080
წლის ზარალი	-	(2,853)	(2,853)	(159)	(3,012)
სულ წლის სრული ზარალი	-	(2,853)	(2,853)	(159)	(3,012)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა (შენიშვნა 14)	493	-	493	-	493
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	34,865	(24,108)	10,757	(196)	10,561

აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი)

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ქართულ ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(3,012)	(2,571)
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	581	528
აქტივების გამოყენების უფლებების ცვეთა	9	77	78
ბიოლოგიური აქტივების ცვეთა	10	60	50
სხვა გრძელვადიანი აქტივების ცვეთა		4	4
აქტივების ჩამოწერა	21	-	144
საგადასახადო აქტივის გაუფასურება	21	-	65
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების შემოსულობები/(ზარალები), წმინდა		66	34
ფინანსური შემოსავალი		(273)	(10)
ფინანსური ხარჯი	20	165	18
ზარალი/(შემოსულობა) ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	8	213	(6)
მოგება შვილობილის გასვლიდან	1	-	(1)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		(2,119)	(1,667)
მარაგების (ზრდა)/კლება	11	(763)	123
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების კლება/(ზრდა)		458	(326)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა/(კლება)		22	(183)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(283)	(386)
გადახდილი პროცენტი	17	(10)	(18)
მიღებული პროცენტი		2	7
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(2,410)	(2,064)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(731)	(297)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	8	171	72
შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან		-	-
ბიოლოგიური აქტივების შეძენა		(1,061)	(740)
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა		(20)	-
შემოსულობა შვილობილის გასვლიდან	1	-	1
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,641)	(964)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობა საწესდებო კაპიტალის ზრდიდან	14	493	2,025
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	17	(89)	(89)
სესხის აღება	17	4,048	-
საფინანსო საქმიანობაში მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		4,452	1,936
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე		(74)	(44)
ფული და ფულის ეკვივალენტები 1 იანვარს	12	484	1,620
ფული და ფულის ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	12	811	484

1 აგრო ჰოლდინგი (ჯგუფი) და მისი საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შპს „აგრო ჰოლდინგისთვის“ („კომპანია“) და მისი შვილობილებისთვის („ჯგუფი“).

შპს „აგრო ჰოლდინგი“ დაარსდა 2017 წლის 6 ივნისს და რეგისტრირებულია საქართველოში. კომპანია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა, დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად და რეგისტრირებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში, საიდენტიფიკაციო ნომრით: 404539086.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის სრულად ფლობდა GCF Luxembourg (რეგისტრირებულია ლუქსემბურგის დიდ საჰერცოგოში) და მისი უშუალო მშობელი კომპანია იყო GCF LP (რეგისტრირებულია კაიმანის კუნძულებზე), რომელსაც აკონტროლებს GCF GP (რეგისტრირებულია კაიმანის კუნძულებზე).

კომპანია წარმოადგენს შემდეგი საწარმოს ერთპიროვნულ მფლობელს, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოში:

შვილობილი	საქმიანობა	31 დეკემბერი 2022 წილი/ხმის უფლება	31 დეკემბერი 2021 წილი/ხმის უფლება
შპს „გეოაგრო“	სოფლის მეურნეობა	100%	100%

მიუხედავად იმისა რომ კომპანია 0% წილს ფლობს შპს საქართველოს მიწის კორპორაციაში („GLC“), კომპანია იკონსოლიდირებს შპს საქართველოს მიწის კორპორაციის იმ განსჯაზე დაყრდნობით რომ შპს საქართველოს მიწის კორპორაცია კონტროლდება ჯგუფის მიერ. დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 4.

2021 წლის 17 ივნისს შპს „ქართული რძის კომპანია“ გაყიდა მისი 100% წილი შპს „აბაშის რძის ქარხანაში, 89 ლარის წმინდა აქტივებით, შპს „ემვი ჰოლდინგზე“ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო). 1 ათასი ლარის ანაზღაურების შედეგად, ოპერაციამ აჩვენა 911 ლარის მოგება შვილობილის გასვლიდან.

კომპანიის იურიდიული სახელწოდება 2021 წლის 12 აგვისტომდე იყო შპს „დეირი ჰოლდინგი“. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების რეორგანიზაციის შედეგად, 2021 წლის 13 აგვისტოს შპს „დეირი ჰოლდინგი“ შეერწყა 100%-ით ფლობილ შვილობილ შპს „ქართული რძის კომპანიას“ და იურიდიული სახელწოდება შეიცვალა შპს „აგრო ჰოლდინგით“. ოპერაცია წარმოადგენს კაპიტალის რეორგანიზაციას რომელიც აღირიცხება წინამორბედი ღირებულებების სააღრიცხვო მეთოდით რომლის შედეგადაც მხოლოდ იურიდიული სტრუქტურის ცვლილება, შვილობილის საქმიანობის მშობელ კომპანიაზე გადაცემით, რომელსაც არ აქვს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური შინაარსი. იქიდან გამომდინარე რომ შპს „დეირი ჰოლდინგს“ მომზადებული ჰქონდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო საჯაროდ, მნიშვნელოვანი განსხვავება შპს „აგრო ჰოლდინგის“ და შპს „დეირი ჰოლდინგის“ საწყისი და შესადარისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მონაცემებს შორის არ გამოვლენილა წინამორბედი მეთოდის რეტროსპექტიული გამოყენების შედეგად.

ძირითადი საქმიანობა. შპს გეოაგრო ჩართულია სხვადასხვა ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი კულტურების (სოფლის მეურნეობის პროდუქცია) მოყვანაში, გადამამუშავებასა და გაყიდვაში, აბაშაში, საქართველო. 2021 წელს კომპანიამ 13 ჰექტარი თხილის ბაღების გაშენებით, დაასრულა მიწის მომზადების და დარგვის სამუშაოები. 2021 წლიდან ჯგუფს გაშენებული ჰქონდა 610 ჰექტარი თხილის ბაღი, ხოლო 2022 წლიდან ჯგუფმა დაიწყო ფეიხოს ბაღის გაშენება 1.5 ჰექტარზე.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია ფალიაშვილის ქუჩა N83, ვაკის რაიონი, თბილისი 0162. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველოში.

წარსადგენი ვალუტა. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში (GEL), თუ სხვანაირად არ არის მითითებული.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობები ხორციელდება საქართველოში. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილებების საგანია. საქართველოს აქვს შედარებით სტაბილური პოლიტიკური სიტუაცია და თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკა დაბალი გადასახადებით და მცირე რეგულაციებით. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება დიდწილად დამოკიდებულია ეკონომიკის ეფექტურობაზე, ფინანსურ და მონეტარულ ინდიკატორებზე რასაც მთავრობა ადგენს, საგადასახადო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ მდგომარეობასთან ერთად. სოფლის მეურნეობის სექტორი ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტადაა გამოცხადებული და სამთავრობო დაფინანსება, ისევე როგორც ინსტიტუციური მხარდაჭერა, არსებითია.

COVID-19. 2020 წლის 12 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ გამოაცხადა COVID-19 გლობალური პანდემია. პანდემიაზე საპასუხოდ საქართველოს მთავრობამ საპასუხო ზომებს მიმართა და შემოიღო რამდენიმე შეზღუდვა როგორც კარანტინი, საერთაშორისო ფრენების შეზღუდვები და სხვა ბიზნესსაქმიანობის შეზღუდვები. ხსენებული შეზღუდვების ნაწილი შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, კვლავ რჩება რისკი რომ მთავრობმა დამატებითი შეზღუდვები დააწესოს 2023 წელს ვირუსის ახალი ვარიანტების გავრცელების გამო.

რუსეთ-უკრაინის ომი. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსულმა ჯარებმა გადაკვეთეს საზღვარი. აღნიშნული მოვლენა საერთაშორისოდ განხილულია, როგორც საომარი აგრესია და შეჭრა და მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ევროპულ სახელმწიფოებზე ყველაზე ფართომასშტაბიან სამხედრო თავდასხმას წარმოადგენს. ამ ომმა ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი გამოიწვია, მილიონობით უკრაინელმა დატოვა ქვეყანა და მიატოვა სახლები. უკრაინაში ომის პასუხად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ მკაცრი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს. უამრავმა კომპანიამ და ბიზნესმა დატოვა რუსეთი და ბელარუსი. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და არსებითი ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის.

ჯგუფზე მნიშვნელოვანი პირდაპირი გავლენა არ აქვს უკრაინაში, რუსეთსა და ბელარუსში მიმდინარე მოვლენებს. ხელმძღვანელობა ფიქრობს რომ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნებათ ჯგუფის საქმიანობაზე. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია სარწმუნოდ შეფასდეს ის სრული გავლენა, რომელსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ჯგუფის საქმიანობაზე, რადგან გაურკვევლობაა ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება ეკონომიკურ მდგომარეობას არსებულ გარემოებებში.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება რომელსაც გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკასა და შედეგად კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ ყველა აუცილებელი ზომის იღებს ჯგუფის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბასსს-ის მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“), პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის პრინციპის თანახმად, რომელიც შეცვლილია რეალური ღირებულებით ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარების დრო და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად. მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოყვანილია ქვემოთ. აღნიშნული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა ყველა წარდგენილ პერიოდში, თუ სხვანაირად არ არის მითითებული.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფასს-ის შესაბამისად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს აღრიცხვის გარკვეული კრიტიკული შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღებისას განახორციელონ მსჯელობები. საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია მსჯელობების და სირთულის მაღალ დონესთან ან საკითხები, სადაც დაშვებები და გაანგარიშებები არსებითია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია შენიშვნაში 4.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. შვილობილი კომპანიები არიან ისეთი ინვესტირებული საწარმოები, სტრუქტურულიზებული საწარმოების ჩათვლით, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ, რამდენადაც ჯგუფი (i) უფლებამოსილია განსაზღვროს ინვესტირებული საწარმოების ის საქმიანობები, რომლებიც გავლენას ახდენს მათ ამონაგებზე, (ii) არის განფენილი ან უფლება აქვს, ინვესტირებულ საწარმოში მის მონაწილეობასთან დაკავშირებული ცვლადი ამონაგების მიღებაზე და (iii) აქვს შესაძლებლობა, გამოიყენოს თავისი უფლებამოსილება ინვესტირებულ საწარმოებთან მიმართებაში, რათა გავლენა მოახდინოს ინვესტორის ამონაგების ოდენობაზე. ძირითადი უფლებების არსებობა და გავლენა, პოტენციური ხმის უფლებების ჩათვლით, გაითვალისწინება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებამოსილება სხვა საწარმოსთან მიმართებაში. იმისათვის, რომ უფლება არსებითი იყოს, მფლობელს უნდა ჰქონდეს პრაქტიკული შესაძლებლობა, მოახდინოს ამ უფლების რეალიზება, როდესაც საჭიროა გადაწყვეტილების მიღება ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის მიმართულების თაობაზე. ჯგუფს შეიძლება ჰქონდეს უფლებამოსილება ინვესტირებული საწარმოსთან მიმართებაში იმ შემთხვევაშიც, როდესაც მას აქვს ხმათა უმრავლესობაზე ნაკლები ხმების უფლება ინვესტირებულ საწარმოში. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი აფასებს საკუთარი ხმის უფლების თანაფარდობას სხვა პირების ხმათა ოდენობასა და განაწილებასთან, რათა განსაზღვროს, აქვს თუ არა დე-ფაქტო უფლებამოსილება ინვესტირებულ საწარმოსთან მიმართებაში. სხვა ინვესტორების დაცული უფლებები, როგორცაა ისეთი, რომელიც ეხება ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტურ ცვლილებებს ან გამოიყენება მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში, არ აფერხებს ჯგუფის შესაძლებლობას, აკონტროლოს ინვესტირებული საწარმო. შვილობილი კომპანიების კონსოლიდაცია ხდება ჯგუფისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღიდან (შემდგომის თარიღი), ხოლო დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შემდგომის მეთოდით აღრიცხვა გამოიყენება შვილობილი კომპანიების შემდგომის აღრიცხვისთვის. შემდგომილი იდენტიფიცირებული აქტივები, ასევე ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები, აღებული საწარმოთა გაერთიანების დროს, შეფასებულია შემდგომის თარიღისთვის არსებული რეალური ღირებულებით, არამაკონტროლებელი წილის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი აფასებს არამაკონტროლებელ წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე წილს და მფლობელს უფლებას აძლევს ლიკვიდაციის შემთხვევაში წმინდა აქტივებიდან მიიღოს პროპორციული წილი თითოეულ ტრანზაქციაზე შემდეგი საფუძვლებიდან: (ა) რეალური ღირებულება, ან (ბ) არამაკონტროლებელი წილის პროპორციული ნაწილი შესყიდული საწარმოს წმინდა აქტივებში. იმ არამაკონტროლებელი წილის შეფასება რომელიც არ წარმოადგენს ფლობილ წილს, განისაზღვრება რეალური ღირებულებით.

გუდვილის შეფასება ხდება შემდგომილი კომპანიის წმინდა აქტივების გამოკლებით აგრეგირებული ერთობლიობიდან გადაცემული კომპენსაციის, შემდგომილი კომპანიაში არამაკონტროლებელი წილის ოდენობისა და შემდგომის თარიღებამდე შემდგომილი კომპანიაში არსებული წილის რეალური ღირებულებიდან. ნებისმიერი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილი“ ან „ხელსაყრელ ფასად შემდგომი“) აღიარება ხდება მოგება ან ზარალში მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ჩაატარებს განმეორებით შეფასებას იმისა, იქნა თუ არა იდენტიფიცირებული ყველა შემდგომილი აქტივი და ყველა დაკისრებული ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და გაანალიზებს მათი შეფასების სისწორეს.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

შემენილი კომპანიისთვის გადაცემული კომპენსაციის შეფასება ხდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტებისა და გაწეული თუ დაკავშირებული ვალდებულების რეალური ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების შეთანხმებების საფუძველზე მიღებული აქტივებისა თუ ვალდებულების რეალური ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შემენასთან დაკავშირებული ისეთი ხარჯების გამოკლებით, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, სამედიცინო და მსგავსი პროფესიული მომსახურება. შემენასა და წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ხარჯები გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან; საწარმოთა გაერთიანების ფარგლებში სესხის გაცემისას ტრანზაქციის გაწეული ხარჯები გამოიქვითება სესხის საბალანსო ღირებულებიდან, ხოლო შემენასთან დაკავშირებული გარიგების ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მიმდინარე პერიოდის ხარჯად.

შიდაკომპანიური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიათა შორის გარიგებებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსავლები ელიმინირდება; ასევე ელიმინირდება არარეალიზებული ზარალი, თუკი ღირებულების ანაზღაურება შეუძლებელია. ჯგუფი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია გამოიყენებს ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად.

არამაკონტროლებელი წილი არის წმინდა შედეგების და შვილობილის საკუთარი კაპიტალის ის ნაწილი რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ არ ეკუთვნის ჯგუფს. არამაკონტროლებელი წილი წარმოქმნის ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის განცალკევებულ კომპონენტს.

ჯგუფის რესტრუქტურირება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისთვის. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებთან ოპერაციები, კერძოდ - შესყიდვები, გასვლები, შვილობილების შერწყმები - წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანებას რომელიც არ იწვევს ცვლილებას ზოგადად კონტროლში და წინამორბედის ღირებულებების მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება. ამ მეთოდით, კომბინირებული საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ისეა წარდგენილი რომ საქმიანობა ყველაზე ადრეული წარდგენის პერიოდშივე კომბინირებულია ან უფრო გვიანში შემთხვევისთვის, იმ თარიღიდან როდესაც კომბინირებული საწარმოების საერთო კონტროლს დაქვემდებარება მოხდა. შვილობილის აქტივები და ვალდებულებები რომელიც გადადის ერთობლივ კონტროლში, წინამორბედი საწარმოს საბალანსო ღირებულებებია.

წინამორბედი საწარმო წარმოადგენს უმაღლეს წარმდგენ საწარმოს რომელშიც ხდება შვილობილის ფასს ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. წინამორბედი საწარმოს თავდაპირველი შესყიდვებიდან წარმოშობილი გუდვილი ასევე აღრიცხულია ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. სხვაობა წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა, წინამორბედი საწარმოს გუდვილის ჩათვლით და შესყიდვისას გადახდილ ანაზღაურებას შორის ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია როგორც სხვა რეზერვების კორექტირება / შერწყმის რეზერვები საკუთარ კაპიტალში.

უცხოური ვალუტის გადაანგარიშება. ჯგუფის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის ოპერირებს. ჯგუფის და მისი შვილობილების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("GEL"). კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. უცხოური ვალუტის საკურსო სხვაობის შემოსულობები და ზარალები რომელიც სესხებს უკავშირდება, მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შესულია მუხლში „ფინანსური შემოსავალი ან ხარჯები“. ყველა სხვა უცხოური ვალუტის საკურსო სხვაობის შემოსულობები და ზარალები მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შესულია მუხლში „უცხოური ვალუტის კურსის შემოსულობები/(ზარალები), წმინდა“.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში, შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული საწარმოს სამუშაო ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური სავალუტო კურსით გადაანგარიშებიდან, აღიარდება მოგება ან ზარალში მუხლში „უცხოური ვალუტის საკურსო (ზარალი)/შემოსულობა, წმინდა“.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური ვალუტის გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო აშშ დოლარი ("USD") 1 = 2.7020 ლარი, (2021 წლის 31 დეკემბერი: USD 1 = 3.0976 ლარი). დღეისათვის, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ ქვეყნების უმრავლესობაში.

ძირითადი საშუალებები. ყველა ძირითადი საშუალება აღიარებულია თვითღირებულებით, გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ანარიცხი, როცა მოითხოვება. ძირითადი საშუალებები მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას რომლებიც სამომავლოდ გამოყენებულ უნდა იქნეს როგორც ძირითადი საშუალება.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება განცალკევებულ აქტივად, შესაბამისად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ჯგუფში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების ჩანაცვლების დანახარჯები კაპიტალიზდება და ჩანაცვლებული ნაწილი ჩამოიწერება.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის რეალურ ღირებულებას, გამოკლებული გაყიდვის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი თანხით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება ან ზარალში. გასულ წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალი კომპენსირდება, შესაბამისად, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ შეფასებებში ცვლილებებს. მოგება და ზარალი გასვლისას განისაზღვრება გასვლიდან მიღებული შემოსულობის და საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში როგორც სხვა საოპერაციო შემოსავალი ან ხარჯები.

ცვეთა. მიწა და დაუმთავრებელი მშენებლობა არ იცვითება. სხვა ძირითადი საშუალებების ერთეულების ცვეთა გაანგარიშდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, თვითღირებულების მიკუთვნებით მათ შეფასებულ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

ძირითადი საშუალებების კატეგორიები	სასარგებლო მომსახურების ვადა
დანადგარები	5 - 30 წელი
შენობები	5 - 30 წელი
აღჭურვილობა და სხვა	3 - 30 წელი
ავტომობილები	5 - 7 წელი

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასვლიდან, გასვლასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ასაკსა და მდგომარეობაში იქნებოდა რაც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. აქტივების ნარჩენი და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება და საჭიროებისამებრ შეიცვლება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს.

აქტივების გამოყენების უფლებები. ჯგუფს იჯარით აქვს სხვადასხვა ქონება და ავტომობილები. ხელშეკრულებები შეიძლება შედგებოდეს იჯარის და არასაიჯარო კომპონენტებისგან. თუმცა ყველა იჯარა სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, არჩეულია რომ არ გაიყოს იჯარის და არასაიჯარო კომპონენტად და სანაცვლოდ აღირიცხოს როგორც ცალკეული იჯარის კომპონენტები.

იჯარიდან წარმოშობილი აქტივები თავდაპირველად ფასდება ახლანდელი ღირებულებით.

აქტივების გამოყენების უფლებები ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასება,
- ყველა თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აქტივის იმ კონდიციამდე აღდგენის ხარჯი რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულებით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

აქტივების გამოყენების უფლებები ზოგადად იცვითება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და იჯარის ხანგრძლივობის პერიოდს შორის უმცირესი ვადით წრფივი მეთოდით. ყველა იჯარის ხელშეკრულებაში სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, იჯარის ვადა ნაკლებია აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე და შესაბამისად წრფივად იცვითება იჯარის პერიოდის განმავლობაში. საიჯარო პერიოდები შემდეგია:

აქტივების გამოყენების უფლებების კატეგორიები

საიჯარო პერიოდი

შენობები

5 წელი

ავტომობილები

5 წელი

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივებს, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებაზე მოწმდება მაშინ, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის, აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც მეტწილად ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მათი შესაძლო კომპენსირების მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღისათვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ფასი აქტიურ ბაზარზე. აქტიური ბაზარი არის ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ. შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი თუ მოდელი დაფუძნებული გაშლილი ხელის პრინციპის ახლანდელ ტრანზაქციებზე, ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინებაზე, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად, რომელთათვის გარე ბაზრების ფასებზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულებით შეფასების ანალიზი ხორციელდება რეალური ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით, შემდეგნაირად: (i) პირველი დონე გულისხმობს კოტირებული ფასებით (არაკოტირებული) გაზომვას აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებისა თუ ვალდებულებებისთვის, (ii) მეორე დონის შეფასებები არის შეფასების ტექნიკა ყველა მატერიალური შემავალი მონაცემისთვის, რომელიც დაკვირვებადია აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის, პირდაპირ (როგორც ფასი) ან ირიბად (ფასიდან გამომდინარე) და (iii) მესამე დონე წარმოადგენს შეფასებას, რომელიც არ ეფუძნება მხოლოდ საბაზრო მონაცემებს (შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად შემავალ მონაცემებს).

ტრანზაქციების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითი დანახარჯი არის დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციების დანახარჯები მოიცავენ სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც გაყიდვების აგენტები) გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, და აგრეთვე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის დანახარჯებს.

3 მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, დამატებული დარიცხული პროცენტი, და ფინანსური აქტივებისათვის, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის („ECL“) ანარიცხით. დარიცხული პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოს ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი, ისე რომ, მიღწეული იქნეს მუდმივი პერიოდის საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისად, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება შეიცავს კონტრაქტის მხარეების ყველა გადახდილ თუ მიღებულ საფასურს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. იმ აქტივებისთვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი საკრედიტო გაუფასურებიდან ("POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის შესწორებული საკრედიტო რისკით, მაგალითად, ასეთ შემთხვევაში გაანგარიშდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებიდან თავდაპირველი აღიარებისას ნაცვლად საკონტრაქტო გადახდების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. რეალური ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით დაკორექტირებული გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას, შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აღიარდება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იგივე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისათვის და რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომელიც პირდაპირ აისახება სადრიცხო ზარალად.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს აფასებს შემდეგი კატეგორიებით: რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება ან ზარალში ასახვით ("FVTPL"), რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ("FVOCI") და ამორტიზებული ღირებულება. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) საწარმოს ბიზნეს მოდელზე, რომელიც შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის გამოიყენება; და (ii) ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების გამომუშავების მიზნით - მიუხედავად იმისა, ჯგუფი მიზნად ისახავს: (i) მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას აქტივებისაგან („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“) ან (ii) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ასევე აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი ნაკადები („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“), ან თუკი (i) და (ii)-დან არცერთი არ გამოიყენება, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც „სხვა“ ბიზნეს მოდელის ნაწილი და ხდება შეფასება FVTPL-ის მიხედვით. ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) იმ ქმედებებთან დაკავშირებული ყველა შესაბამისი მტკიცებულებების საფუძველზე, რომელსაც ჯგუფი ახორციელებს შეფასების თარიღისთვის არსებულ პორტფელთან მიმართებაში დადგენილი მიზნის მისაღწევად. ფაქტორები რომელთაც ჯგუფი ითვალისწინებს ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას მოიცავს პორტფელის მიზანს და შედგენილობას, წარსულ გამოცდილებას იმის შესახებ თუ როგორ ხდება შესაბამისი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღება, როგორ ფასდება და იმართება რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და რა კომპენსაციას იღებენ მენეჯერები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადის მახასიათებლები. იმის მიუხედავად, ბიზნეს მოდელი მოიცავს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას აქტივებისაგან, თუ როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ასევე აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოქმნილი ნაკადების მიღებას, ჯგუფი განსაზღვრავს წარმოადგენს თუ არა ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას („SPPI“). როდესაც ხელშეკრულების პირობები რისკისადმი განუფენილია ან ვოლუტარულია, რაც შეუთავსებელია ძირითადი სასესხო ხელშეკრულებასთან, ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასება ხდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI-ის შეფასება ხდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდგომში არ ექვემდებარება ახალ შეფასებას.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საწარმო მთლიანად ცვლის პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელს. რეკლასიფიკაციას სამომავლო შედეგების მოტანა შეუძლია და ხორციელდება ბიზნესმოდელის შეცვლიდან პირველივე საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში. საწარმოს არ შეუძლია მისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების განმავლობაში და არ განუხორციელებია არცერთი რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი “ECL“-სთვის. ჯგუფს ორი ტიპის ფინანსური აქტივები აქვს რომლებიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს ექვემდებარება - სავაჭრო მოთხოვნები და ფული და ფულის ეკვივალენტები. ჯგუფი იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას, რომელიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისათვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხს იყენებს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისთვის.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. ინდიკატორები რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს შემდეგია: მოთხოვნა 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით, მიმდინარეობს ლიკვიდაცია ან გაკოტრება ან აღსრულების ღონისძიება დასრულებულია. ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როდესაც ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გასვლის შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და (i) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან (ii) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს და არც ასხვისებს და ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) FVTPL-ს შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია გამოიყენება წარმოებულებისთვის, სავაჭროდ გამიზნული ფინანსური ვალდებულებებისთვის (ე. ი. მოკლევადიანი პოზიციები ფასიან ქაღალდებში), საწარმოთა გაერთიანებისას პირობითი ანაზღაურება და სხვა ასეთი დანიშნულების ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია შემსყიდველის მიერ და (ii) ფინანსური გარანტიის შეთანხმება და სასესხო ვალდებულებები.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა). ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, „კუმულაციური catch up“ მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება ან ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება კაპიტალის ოპერაციას მფლობელებთან.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზების და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებაში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) ვალდებულებების შეუსრულებლობა და (iii) გადახდის უუნარობა ან გაკოტრება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთებს. ფული და ფულის ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) მათ ფლობენ საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების მისაღებად, და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს „SPPI“-ს, და (ii) არ წარმოადგენს „FVTPL“-ს. მხოლოდ კანონმდებლობით მინიჭებული ფუნქციები, როგორიცაა bail-in-ის შესახებ კანონი გარკვეულ ქვეყნებში, არ ახდენს გავლენას მხოლოდ ძირი და პროცენტის გადახდის ტესტზე, მანამდე სანამ, ის არ იქნება გათვალისწინებული საკონტრაქტო პირობებში, როცა ეს მახასიათებლები იქნება მიღებული მიუხედავად იმისა თუ კანონმდებლობაში ცვლილება მოხდება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ჯგუფის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება ან ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო ვალდებულების აღიარება ხდება, როდესაც კონტრაგენტი ასრულებს ხელშეკრულებით დაკისრებულ თავის ვალდებულებებს და თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით აღიარება, ხოლო შემდგომ აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3 მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკები (გაგრძელება)

სესხები. სესხების საწყისი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის დანახარჯების გამოკლებით და შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარიდან წარმოშობილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება ახლანდელი ღირებულების საფუძველზე. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადასახადების წმინდა ახლანდელ ღირებულებას: ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის ძირითადი ფიქსირებული გადახდები), გამოკლებული ნებისმიერი მისაღები საიჯარო წახალისება.

გახანგრძლივების და შეწყვეტის უფლებები ჩართულია ყველა იჯარაში ჯგუფის მასშტაბით. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმიზაციისთვის ჯგუფის ოპერაციებში გამოყენებული აქტივების მართვისას. გახანგრძლივების და შეწყვეტის უფლებები უმეტესად გამოყენებადია მხოლოდ ჯგუფის და არა მეიჯარის მიერ. გახანგრძლივების უფლებები (ან პერიოდი შეწყვეტის უფლების შემდეგ) იჯარის ხელშეკრულებაში არის მხოლოდ მაშინ როდესაც საიმედოდ გარკვეულია რომ გაგრძელდება (არ იქნება შეწყვეტილი). საიჯარო გადახდები რომლებიც გადაიხდება სავარაუდოდ გარკვეული გაგრძელების უფლების გამოყენების შემდეგ ასევე ჩართულია ვალდებულების შეფასებაში.

საიჯარო გადახდები გაყოფილია ძირის თანხად და ფინანსურ ხარჯად. ფინანსური ხარჯი დაერიცხება მოგება ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში, ისეთი ოდენობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების დარჩენილ ნაშთთან მიმართებით წარმოქმნის მუდმივ პერიოდულ საპროცენტო განაკვეთს თითოეული პერიოდისთვის.

მუდმივი პერიოდული განაკვეთის განსაზღვრად, ჯგუფი იყენებს მესამე მხარეების უახლეს განაკვეთებს, რომელიც ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ.

აღჭურვილობის და ავტომობილების მოკლევადიან იჯარებთან და ყველა დაბალფასიანი აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარდება მოგება ან ზარალში წრფივ საფუძველზე. მოკლევადიანია იჯარები რომელთა ვადაც 12 თვის ან ნაკლების ტოლია. დაბალფასიანი აქტივები შედგება 15 ათასი ლარის ან ნაკლები ღირებულების საოფისე აღჭურვილობის მცირე ერთეულებისგან.

საგადასახადო პოზიციებთან დაკავშირებული გაურკვევლობები. ხელმძღვანელობა ჯგუფის საგადასახადო პოზიციებთან დაკავშირებულ გაურკვევლობებს გადააფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადისთვის, როდესაც ხელმძღვანელობის მიერ განისაზღვრება, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმების შემთხვევაში. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო ან სხვა გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების მიერ საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციებისათვის კორექტირებები აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი მოცემულია კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში ანგარიშგების თარიღით მოქმედი ან არსებითად მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. 2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ საგადასახადო კოდექსში განახორციელა ცვლილებები, რომლის მოხდევითაც 2017 წლის 1 იანვრიდან კომპანიებს მათ გამოშვებულ მოგებაზე (გარდა ბანკებისა, საკრედიტო კავშირებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) არ ევალებათ გადაიხადონ მოგების გადასახადი, მანამ სანამ არ მოხდება ამ მოგების განაწილება ან არ ჩაითვლება განაწილებულად დივიდენდის სახით. მოგების გადასახადი 15% გადასახდელია „აგროსილ“ ღირებულებაზე (ე. ი. წმინდა დივიდენდები „იგროსება“ წყაროსთან დასაკავებელი („withholding“) გადასახადის 5%-ით, თუ შესაძლებელია, და იყოფა 0.85-ზე) დივიდენდის გადახდის მომენტისთვის ფიზიკური თუ არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის. 2017 წლის 1 იანვრიდან გადახდილი დივიდენდი რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე არ ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგრას.

3 მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკები (გაგრძელება)

დივიდენდები მოგებაზე რომელიც მიღებული იყო 2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას „აგროსილ“ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო კრედიტით, რომელიც გამოითვლება როგორც დეკლარირებული და გადახდილი გადასახადი დასაბეგრ მოგებაზე vs იმავე პერიოდის მთლიანი წმინდა მოგების, რომელიც გამრავლებულია განაწილებულ დივიდენდზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდის განაწილებაზე დაწესებულ ფაქტობრივ მოგების გადასახადს. დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება მოგების გადასახადის ხარჯად იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად იმისა, თუ რა არის ფაქტობრივი გადახდის თარიღი ან ის პერიოდი, რომელშიც ხდება დივიდენდების გადახდა. გარდა დივიდენდების განაწილებაზე, გადასახადი ასევე გადასახდელია იმ ხარჯებზე ან სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან, აქტივების ან მომსახურებების უფასოდ მიწოდებასთან და წარმომადგენლობით ხარჯებთან, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილ მაქსიმალურ ოდენობას.

დაუყოვნებლივ იბეგრება საგადასახადო შეღავათიანი პირობების იურისდიქციებში რეგისტრირებულ საწარმოებზე წინასწარი გადახდები და სხვა სპეციფიკური ტრანზაქციები ასეთ საწარმოებთან, აგრეთვე გაცემული სესხები ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე. ამგვარი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, საგადასახადო კრედიტების გამოკლებით, მოთხოვნილ აქტივებზე ან მიღებულ მომსახურებებზე, შეპირისპირებით შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის იურისდიქციებში რეგისტრირებულ პირთათვის წინასწარი გადახდებზე ან ანაზღაურებაზე გაცემული სესხების ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე, აღირიცხება სხვა გადასახადები გარდა მოგებისა მუხლში, საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდვებთან დაკავშირებული გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) გადახდილი უნდა იქნეს საგადასახადო ორგანოებისათვის, შემდეგი ოპერაციებიდან უადრესად განხორციელებისთანავე: (ა) მომხმარებლებისგან ავანსის მიღებისას ან (ბ) საქონელის ან მომსახურების მომხმარებლებზე მიწოდებისას. ჩასათვლელი დღგ-ს ანაზღაურება, როგორც წესი, ხდება გადასახდელ დღგ-სთან შეპირისპირებით, დღგ-ს ანგარიშფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ს ჩათვლა ნეტო-საფუძველზე. ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული ჩასათვლელი დღგ-ს გადავადება 5-დან 10 წლამდე ხდება ისეთი საწარმოების შემთხვევაში, რომელთა ბრუნვის 20%-ს დღგ-სგან გათავისუფლება ეხება ჩათვლის უფლებით.

ბიოლოგიური აქტივები. ჯგუფის ბიოლოგიური აქტივები შედგება ნაყოფის მომცემი მცენარეებისგან, თხილის ხეები. ნაყოფის მომცემი მცენარეები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ნაყოფის მომცემი კულტურა განისაზღვრება, როგორც ცოცხალი მცენარე, რომელიც გამოიყენება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებასა და მიწოდებაში, მოსალოდნელია, რომ ნაყოფი მოისხას ერთ პერიოდზე მეტჯერ და ნაკლებად სავარაუდოა, რომ გაიყიდოს, როგორც სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, ნარჩენების სახით თანმდევი გაყიდვების გარდა. ნაყოფის მომცემი კულტურები ფასდება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურების ანარცხით, როცა მოითხოვება. ნაყოფის მომცემი კულტურები აღირიცხება იგივენაირად, როგორც საკუთარი ძალებით შექმნილი ძირითადი საშუალებები, მანამ, სანამ ისინი იქნებიან იმ ლოკაციაზე და იმ მდგომარეობაში, რომელიც აუცილებელია, რათა შესაძლებელი იყოს მათი ოპერაციებისას გამოყენება, ისე, როგორც ეს ხელმძღვანელობას აქვს განზრახული, ანუ ხანდაზმულობამდე. ჯგუფის თხილის ხეებისგან მოელიან სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მიღებას დარგვიდან 4 წლის შემდეგ, მაგრამ მაქსიმალურ ნაყოფიერებას აღწევენ დარგვიდან 7 -8 წლის შემდეგ და ამ მომენტში, ნაყოფის მომცემი კულტურების დაუმთავრებელი წარმოება გადადის ნაყოფის მომცემ კულტურებში. ხანდაზმულობის შემდეგ, ნებისმიერი შემდგომი დანახარჯები აღიარდება ხარჯად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ისინი ზრდიან ნაყოფის მომცემი კულტურების მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს.

სოფლის მეურნეობის პროდუქცია. მოსავლის აღებისას, სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, რაც მოიცავს მარცვლეულს და სხვა მცენარეულ ნაყოფს, ასახულია გასაყიდ მარაგებში და თავდაპირველად შეფასებულია მათი რეალური ღირებულებით, შემცირებული გასვლების შეფასებული ხარჯებით მოსავლის აღების მომენტში. რეალური ღირებულების მოგება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის საწყისი აღიარებისას აღიარდება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მარაგებში ცვლილებების ნაწილში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის რეალური ღირებულება ნაყოფის მიღების მომენტში განისაზღვრება ახლო წარსულში განხორციელებულ ოპერაციებში გამოყენებული საბაზრო ფასების მიხედვით და რეალური ღირებულების იერარქიაში, მეორე დონის კატეგორიაში ხვდება. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვის ხარჯები ნაყოფის მიღების მომენტში განისაზღვრება ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

საწესდებო კაპიტალი. ცვლილებები ჯგუფის საწესდებო კაპიტალში შესაძლებელია მოხდეს მხოლოდ ჯგუფის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

ანარიცხები ვალდებულებებისა და ხარჯებისათვის. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები წარმოადგენს არაფინანსურ ვალდებულებებს განუსაზღვრელი დროითა თუ ოდენობით. ისინი აღიარდება, თუკი ჯგუფს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება, როგორც წარსული მოვლენების შედეგი, შესაძლოა, რომ საჭირო იყოს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, და შესაძლოა, საჭირო იყოს ვალდებულების თანხის საიმედო შეფასება. ანარიცხები ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც, როგორც მოსალოდნელია, საჭირო იქნება ვალდებულების დასაფარად, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულებისა და ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას. ანარიცხის გაზრდა დროის გასვლის შედეგად აღიარებულია როგორც საპროცენტო ხარჯი.

ისეთი გადახდებისა და მოსაკრებლების, როგორიცაა გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა ან მარეგულირებელი მოსაკრებელი, რომლებიც დაფუძნებულია იმ პერიოდის ინფორმაციაზე, სანამ წარმოიქმნებოდა გადახდის ვალდებულება, ვალდებულებად აღიარება ხდება, როდესაც არის სავალდებულო მოვლენა, რომელიც იწვევს მოსაკრებლის დაწესებას, როგორც ეს განსაზღვრულია კანონმდებლობით, რომელიც გამოიწვევს გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. თუკი გადახდა განხორციელდება ვალდებულების გამომწვევ მოვლენამდე, იგი იქნება აღიარებული როგორც გადახდილი ავანსი.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის ჯგუფის ჩვეულებრივი საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასის თანხით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურების ის ოდენობა, რომლის მიღების უფლებას ჯგუფი მოელის, რომ მოიპოვებს მომხმარებლისთვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ, გარდა მესამე მხარის სახელით მიღებული თანხებისა. ამონაგები აღიარდება ფასდაკლებების, უკან დაბრუნებების და დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით.

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვები. გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, მომხმარებელს სრული დისკრეცია აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე.

დაფინანსების კომპონენტი არ არის წარმოდგენილი, რადგან გაყიდვები ხორციელდება ავანსად გადახდების საფუძველზე.

დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასის, სარგოს, ანაზღაურებადი შვებულებისა და ბიულეტენის, ბონუსებისა და არაფულადი სარგებელის (როგორიცაა სამედიცინო დაზღვევა) დარიცხვა ხორციელდება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ცვლილებები გამოცემის შემდეგ. გამოცემის შემდეგ ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ცვლილება მოითხოვს ჯგუფის ხელმძღვანელობის ნებართვას, რომელმაც განახორციელა ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად ნების დართვა.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებებისა და მსჯელობების მუდმივი გადახედვა ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრულ საფუძველზე მოხდება არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას შეფასებებთან ერთად იყენებს ასევე მსჯელობებს. მსჯელობებს, რომელთაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და შეფასებებს რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს არსებითი კორექტირებები აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება. ჯგუფი ჯერ კიდევ განვითარების ეტაპზეა და აქვს წმინდა ზარალი 3,012 ათასი ლარი (2021: 2,571 ათასი) და უარყოფითი საოპერაციო ფულადი ნაკადები 2,812 ათასი ლარის (2021: 2,064 ათასი) ოდენობით. 2018 წელს ჯგუფმა დაიწყო ინვესტირება თხილის ბიზნესში და აქვს დადებითი ფულადი ბრუნვის მოლოდინი საშუალოვადიან პერიოდში. ჯგუფის ოპერაციები და ფინანსური ლიკვიდურობა დამოკიდებული იქნება ჯგუფის მფლობელის მიერ მხარდაჭერის გაგრძელებაზე და ხელმძღვანელობას სჯერა რომ ასეთი მხარდაჭერა შესაძლებლობას მისცემს ჯგუფს წარმართის ბიზნეს ოპერაციები მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გარეშე პროგნოზირებად მომავალში. შესაბამისად, ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს კორექტირებებს რომლებიც უკავშირდება ანაზღაურებადობას და კლასიფიკაციას აღიარებული აქტივის თანხების და ვალდებულებების კლასიფიკაციას, რომლებიც შესაძლოა აუცილებელი ყოფილიყო ჯგუფს რომ ვერ შეძლოთ გააგრძელოს არსებობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება. ჯგუფი ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. იმის განსაზღვრად ტრანზაქციისას გამოიყენება საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთები, თუ ასეთი ტრანზაქციებისთვის აქტიური ბაზარი არ არსებობს, გამოყენებულია მსჯელობები. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესახებ მსჯელობის საფუძველად გამოყენებულია მსგავსი ტრანზაქციების ფასების ანალიზი არადაკავშირებულ მხარეებთან. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთების ვადები და პირობები წარმოდგენილია შენიშვნაში 7.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განიცთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განიცთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ ჯგუფისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, ცვეთაზე მისი გავლენა 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის იქნებოდა 60 ათასი ლარით ზრდა ან 60 ათასი ლარით შემცირება (2021: გაიზარდებოდა 60 ათასი ლარით ან შემცირდებოდა 60 ათასი ლარით).

აქტივების გამოყენების უფლებების ცვეთა. იჯარის ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტს და პირობას, რომლებიც წარმოშობს ეკონომიკურ სტიმულს რომ გამოყენებულ იქნეს გახანგრძლივების უფლება ან არ იქნას გამოყენებული შეწყვეტის უფლება. გახანგრძლივების უფლებები (ან პერიოდი შეწყვეტის უფლების შემდეგ) იჯარის ხელშეკრულებაში არის მხოლოდ მაშინ როდესაც საიმედოდ გარკვეულია რომ გახანგრძლივდება (არ იქნება შეწყვეტილი).

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას (გაგრძელება)

გახანგრძლივების და შეწყვეტის უფლებები. გახანგრძლივების და შეწყვეტის უფლებები ჩართულია იჯარებში ჯგუფის მასშტაბით. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმიზაციისთვის ჯგუფის ოპერაციებში გამოყენებული აქტივების მართვისას. იჯარის შეწყვეტის და გახანგრძლივების უფლებების უმრავლესობა გამოყენებადია მხოლოდ ჯგუფის მიერ და არა შესაბამისი მეიჯარის მიერ.

იჯარის ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომლებიც ქმნიან ეკონომიკურ წახალისებას გახანგრძლივების უფლებების გამოყენების ან შეწყვეტის უფლების არ გამოყენების. იჯარის ვადა შეიცავს გახანგრძლივების უფლებებს (ან შეწყვეტის უფლების შემდგომ პერიოდს) თუ გონივრულად ივარაუდება რომ იჯარა გახანგრძლივდება (ან არ შეწყდება).

საიჯარო ვალდებულებების განსაზღვრისას გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები. დისკონტირების განაკვეთის გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი სასესხო განაკვეთის ადვილად შეფასება შეუძლებელია.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრისას, ჯგუფი იყენებს ანალიტიკურ და სტატისტიკურ მონაცემებს, რომლებიც შექმნილი და გამოქვეყნებულია სებ-ის მიერ ყოველთვიურად. არის განაკვეთი რომელსაც ჯგუფი საქართველოში გადაიხდიდა მსგავსი აქტივის შესაძენად სესხისთვის, რომლის აღებაც საჭირო იქნებოდა მსგავსი პირობებით და მსგავსი უზრუნველყოფით.

დე-ფაქტო კონტროლი. ჯგუფს გააჩნია დე-ფაქტო კონტროლი შპს „საქართველოს მიწის კორპორაციაზე“ (GLC), რაც გამომდინარეობს იმ ფაქტებიდან, რომ ამჟამად ჯგუფი GLC-ის ერთადერთი ბიზნეს პარტნიორია და შესაბამისად, GLC-ის ოპერაციები დღესდღეობით სრულდება ექსკლუზიურად ჯგუფისთვის სარგებლის მოსატანად. ჯგუფი განფენილია ცვლადი შემოსავლების მიმართ (ორივე, ზრდა და შემცირება) იმ მიწის ნაკვეთებიდან, რომელსაც GLC ფლობს, მიწის შესაძენად დაფინანსებისთვის გაცემული სესხის გამო და საბოლოოდ, ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს მისი უფლება, იმოქმედოს GLC-ის შემოსავლის ოდენობაზე. ჯგუფსა და GLC-ს შორის სესხის და იჯარის ხელშეკრულებები ისეა შედგენილი, რომ GLC-ს შემოსავლების ცვალებადობა მცირეა, ამის ნაცვლად ჯგუფი განფენილია ასეთი ცვლადი შემოსავლების მიმართ.

5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ქვემოთ მოცემული ცვლილებები ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვრიდან:

შემოსულობები დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე, წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - ბასს 16-ის, ბასს 37-ის და ფასს 3-ის მცირე ცვლილებები და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები 2018-2020 - ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-ში და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ის შესწორება საწარმოს უკრძალავს ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებიდან გამოქვითოს საწარმოს მიერ აქტივის დანიშნულებისამებრ მოხმარებისთვის მომზადებისას შექმნილი ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა. მსგავსი გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, აღიარდება მოგება ან ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ბასს 2-ს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმების პროცესში მყოფი აქტივის ცვეთას, რადგან ის ჯერ მზად არ არის მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად. ბასს 16-ის შესწორება ასევე განმარტავს, რომ საწარმო ახორციელებს იმის შემოწმებას „ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი სათანადოდ“ მაშინ, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ თუ ფიზიკურ წარმადობას. აქტივის ფინანსური წარმადობა ამ შეფასებისთვის არარელევანტურია. ამგვარად, აქტივს შეუძლია ხელმძღვანელობის განზრახვის შესაბამისად ფუნქციონირება და ექვემდებარება ცვეთას სანამ არ მიაღწევს ხელმძღვანელობის მიერ განზრახულ საოპერაციო წარმადობას.

5 ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

- ბასს 37-ის შესწორებები განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯები შედგება ამ ხელშეკრულების შესრულების დამატებითი (incremental) დანახარჯებისაგან და იმ სხვა ხარჯების მიკუთვნებით, რომელიც პირდაპირ კავშირშია შესრულებასთან. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ სანამ წაგებიანი ხელშეკრულების ცალკე ანარიცხი შეიქმნება, საწარმო აღიარებს ხელშეკრულების შესრულებისთვის გამოყენებული იმ აქტივების ნებისმიერი გაუფასურების ზარალს, რომელსაც ადგილი ჰქონდა, მეტად, ვიდრე იმ აქტივების, რომლებიც ხელშეკრულებისთვის არის განკუთვნილი.
- ფასს 3-ში შევიდა შესწორებები, რომლებიც მიუთითებს 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე იმისათვის, რომ განისაზღვროს, თუ რას წარმოადგენს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. შესწორების შეტანამდე, ფასს 3 მიუთითებდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე. დამატებით, ფასს 3-ის ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობით ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი მიუთითებს, რომ გარკვეული ტიპის ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებებისთვის, საწარმო, ფასს 3-ის გამოყენების მაგივრად ბასს 37 ან ფასიკ 21 უნდა გამოიყენოს, ნაცვლად 2018 წლის კონცეპტუალური საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე, საწარმოს გარკვეული ვალდებულებები საწარმოთა გაერთიანებისას უნდა აღიარებინა, რასაც ბასს 37-ის მიხედვით, არ აღიარებდა. ამგვარად, დაუყოვნებლივ, შესყიდვის შემდეგ, საწარმოს მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და ისეთი შემოსავლის აღიარება, რომელიც არ გამოხატავდა ეკონომიკურ სარგებელს. ასევე განმარტებულია, რომ შემსყიდველმა არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივი შესყიდვის თარიღით, როგორც ეს განსაზღვრულია ბასს 37-ით.
- ფასს 9-ს შესწორება განმარტავს, თუ რომელი საზღაური უნდა იყოს შეყვანილი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის 10%-იან ტესტში. საზღაური შესაძლებელია გადახდილი იყოს მესამე მხარეებისთვის ან გამსესხებლისთვის. შესწორების მიხედვით, ის ღირებულება და საზღაური, რომელიც გადახდილია მესამე მხარეებისთვის არ შევა 10%-იან ტესტში.
- საილუსტრაციო მაგალითი 13, რომელიც თან ერთვოდა ფასს 16-ს, განახლდა რათა ამოღებული ყოფილიყო მეიჯარის მიერ გადახდების ილუსტრაცია, რომელიც უკავშირდებოდა საიჯარო ქონების გაუმჯობესებებს. შესწორების მიზეზი საიჯარო წამახალისებლებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური გაუგებრობის აღმოფხვრაა.
- ფასს 1 იძლევა საშუალებას უფლებას როცა შვილობილი საწარმო ფასს-ებს იღებს უფრო გვიანი თარიღით, ვიდრე მშობელმა საწარმომ მიიღო. შვილობილ საწარმოს შეუძლია მისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებით შეფასება, რაც შესული იქნებოდა მისი მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ კონსოლიდაციის პროცედურებისთვის და საწარმოთა გაერთიანების იმ შედეგებისთვის, რომელშიც მშობელმა შეიძინა შვილობილი საწარმო, არ შესულა შესწორებები. ფასს 1-ში შევიდა შესწორებები, რათა მიეცეს ფასს 1-ის შედავით მოსარგებლე საწარმოებს იმის უფლება, რომ სხვა ვალუტაში გადაყვანით დაგროვილი საკურსო სხვაობებიც შეაფასოს მშობელი საწარმოს მიერ წარდგენილი თანხების გამოყენებით, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის შესწორებები აფართოებს ზემოთ აღნიშნულ შედავას დაგროვილ საკურსო სხვაობებზე სტანდარტის პირველად გამოყენებელი საწარმოებისთვის ხარჯების შესამცირებლად. ეს შესწორება ასევე ეხება იმ მეკავშირე და ერთობლივ კონტროლს დაქვემდებარებულს საწარმოებს, რომლებმაც ისარგებლეს იმავე ფასს 1-ის შედავით.
- მოთხოვნა, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით რეალური ღირებულების შეფასებისას ამოიღონ დაბეგვრისთვის განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, გაუქმებულია. ეს შესწორება მიზნად ისახავს დაბეგვრის შემდგომ საფუძველზე ფულადი ნაკადების დისკონტირების სტანდარტში არსებულ მოთხოვნასთან შესაბამისობაში ყოფნას.

გარდა ზემოთ აღწერილისა, არ არის მოსალოდნელი რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში

გამოცემული იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა გამოყენებაც სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, და რომელთა ვადაზე ადრე გამოყენება ჯგუფს არ დაუწყო.

ერთეული ტრანზაქციიდან წარმოშობილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი - ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ის ცვლილებები აკონკრეტებს თუ როგორ აღირიცხოს გადავადებული გადასახადი ისეთ ტრანზაქციებზე როგორიცაა იჯარები და დეკომისიის ვალდებულებები. კონკრეტულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან როდესაც აქტივებს და ვალდებულებებს პირველად აღიარებენ. ცვლილებამდე, მათთვის ზოგჯერ გაურკვეველი იყო როდის ესარგებლათ გამონაკლისით იჯარებსა და დეკომისიის ვალდებულებებში - ტრანზაქციებში როდესაც აქტივია და ვალდებულებაც აღიარდება. ცვლილებამ დააზუსტა თუ რას არ უშვებს გამონაკლისი და რა მოეთხოვებათ საწარმოებს ასეთი ტრანზაქციებზე გადავადებული გადასახადის აღიარებისას.

ცვლილება ავალდებულებს კომპანიებს რომ გადავადებული გადასახადი აღიარონ ასეთი ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც წარმოშობს თანაბარ დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მიმდინარედ კლასიფიკაცია - ცვლილებები ბასს 1-ში (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდეგ განახლდა 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს მცირე ცვლილებები აზუსტებს თუ როგორ კლასიფიცირდება ვალდებულებები გრძელვადიანად ან მიმდინარედ, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არის არსებული. ვალდებულებები გრძელვადიანია თუ საწარმოს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გააჩნია იმის არსებითი უფლება რომ გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე 12 თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს, რომ ეს უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის შესახებ, რომ საწარმო შემდგომში გამოიყენებს ანგარიშსწორების გადავადებას არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში არსებობს, თუ საწარმო აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით. ვალდებულება კლასიფიცირდება მიმდინარედ თუ პირობა დარღვეულია საანგარიშგებო თარიღისთვის ან მანამდე, იმ შემთხვევაშიც, თუ ამ პირობაზე უარი გამსესხებლისგან მიღებულია მხოლოდ საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ. საპირისპიროდ, სესხი კლასიფიცირდება გრძელვადიანად თუ სესხის პირობა ირღვევა მხოლოდ საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. დამატებით, ცვლილებები მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას იმ ვალისათვის, რომლის გადაფარვასაც კომპანია მის კაპიტალში შესაძლო გარდაქმნის გზით აპირებს. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის დაფარვა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომელიც მოიცავს ეკონომიკურ სარგებელს ან საწარმოს საკუთარ წილობრივ ინსტრუმენტებს. არსებობს გამონაკლისი კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება კონვერტირებული იყოს საკუთარ კაპიტალში, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც კონვერტირების არჩევის უფლება კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე შემადგენელი კომპონენტი.

ბასს 8-ის ცვლილებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 8-ის ცვლილება აზუსტებს თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებისგან.

6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში (გაგრძელება)

ბასს 1-ის ცვლილებები და ფასს-ის პრაქტიკული მითითება 2: სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1 განახლდა რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ რომ განმარტონ არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია უფრო ვრცლად ვიდრე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები. ცვლილება გვაწვდის არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებას. ცვლილება ასევე აზუსტებს რომ სააღრიცხვო პოლიტიკა არსებითია თუ, მისი გამჟღავნების გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაიგონ ფინანსური ანგარიშგების სხვა არსებითი ინფორმაცია. ცვლილებაში მოცემულია სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები რომლებიც სავარაუდოდ არსებითია საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბასს 1-ის ცვლილება ასევე განმარტავს რომ არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია წარდგენილ უნდა იქნეს. თუმცა, თუ ასეთი ინფორმაცია წარდგენილია, მან არ უნდა დაფაროს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია. ამ ცვლილების მხარდასაჭერად, ფასს-ის პრაქტიკული მითითება 2 „არსებითობაზე მსჯელობის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა რათა მოეცა მითითება თუ როგორ უნდა იქნას გამოყენებული არსებითობის ცნება სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებებში.

ფასს 17 „სადაზღვევო კონტრაქტები“ (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, ძალაში შესვლის თარიღი მოგვიანებით შეიცვალა 2023 წლის 1 იანვრით ფასს-17-ის ქვემოთ მოცემული ცვლილებების მიხედვით). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. ამის გამო, ინვესტორებისათვის რთული იყო მსგავსი საქმიანობების სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვევლის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) მიმდინარე ღირებულების სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან დაკვირვების გზით; დამატებით (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებით (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიის ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). დამზღვევმა მოგება უნდა აღიაროს სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფებისთვის პერიოდულად, როდესაც მოხდება დაზღვევით უზრუნველყოფა და ისინი თავისუფალი იქნებიან რისკისგან. თუ კონტრაქტთა ჯგუფი წამგებიანი ხდება, საწარმო მაშინვე აღიარებს ზარალს.

ცვლილებები ფასს 17-ში და ცვლილებები ფასს 4-ში (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები მოიცავს რამდენიმე დაზუსტებას ფასს 17-ის დანერგვასთან დაკავშირებით, ამარტივებს სტანდარტის და მასზე გადასვლის გარკვეულ მოთხოვნებს. ცვლილებები ეხება ფასს 17-ის რვა საკითხს და მიზნად არ ისახავს სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შეცვლას. ფასს 17-ში შესულია შემდეგი ცვლილებები:

- **ძალაში შესვლის თარიღი:** ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების მიღება) გადავადდა ორი წლით 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიურ პერიოდებამდე; ხოლო დროებითი გამოწვევების ფიქსირებული ვადა ფასს 9-ის ფასს 4-ში გამოყენების შესახებ გადავადდა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიურ პერიოდებამდე.
- **დაზღვევის შესაძენი ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი კომპენსირება:** საწარმოს მოეთხოვება რომ შეძენის დანახარჯების ნაწილი გადაანაწილოს ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებებზე და ეს ხარჯები აღიაროს აქტივად მანამდე სანამ საწარმო აღიარებს ხელშეკრულების განახლებებს. საწარმოებს მოეთხოვებათ რომ შეაფასოს აქტივის ანაზღაურებადობა თითოეული ანგარიშგების თარიღისათვის და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში წარადგინოს ინფორმაცია აქტივის შესახებ.

6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში (გაგრძელება)

- *საინვესტიციო მომსახურებებზე მისაკუთვრებელი სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა:* იდენტიფიცირებული უნდა იქნეს დაფარვის ერთეულები სარგებლის რაოდენობის და მოსალოდნელი პერიოდის გათვალისწინებით, სადაზღვევო დაფარვის და საინვესტიციო მომსახურებისთვის, ცვლადი ანაზღაურების ხელშეკრულებებისთვის და სხვა ხელშეკრულებებისთვის „ინვესტიციის უკუგების მომსახურებაზე“ ზოგადი მოდელით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა აისახოს ფულად ნაკადებში სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში, იმ დონემდე, სადამდეც საწარმო გასწევს ასეთ აქტივობებს და გააუმჯობესებს სადაზღვევო დაფარვის სარგებლებს პოლისის მფლობელებისთვის.
- *ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებები - ზარალის კომპენსირება:* როდესაც საწარმო თავდაპირველი აღიარებისას აღიარებს ზარალს წაგებიანი სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფისთვის ან ჯგუფისთვის დამატებითი წაგებიანი ხელშეკრულებების დამატებისას, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა დაკავშირებული გადაზღვევის ხელშეკრულებების ფლობილი ჯგუფისთვის და აღიაროს შემოსავალი ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებზე. ზარალის ოდენობა რომელიც კომპენსირდება გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან განისაზღვრება სადაზღვევო ხელშეკრულების აღიარებული ზარალის და მოთხოვნის პროცენტულობის გამრავლებით, რომლის ანაზღაურებასაც საწარმო მოელის გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა გამოყენებულ უნდა იქნეს როდესაც გადაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი ზარალის აღიარებამდე ან იგივე დროს.
- *სხვა ცვლილებები:* სხვა ცვლილებები მოიცავს გამონაკლისებს საკრედიტო ბარათის (ან მსგავს) ხელშეკრულებებზე და სესხის ზოგ ხელშეკრულებებზე; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენაზე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ჯგუფების მაგივრად პორტფელებში; რისკის მიტიგაციის ოფციონის გამოყენებას როდესაც ფინანსური რისკების მიტიგაცია იყენებს გადაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულების მოგება ან ზარალში ასახვით; სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი წინასწარი შუალედური ფინანსური ანგარიშგების შეფასებების შეცვლისას როდესაც გამოიყენება ფასს 17; საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლის გადახდები რომლებიც დარიცხვადია პოლისის მფლობელებზე დაზღვევის ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად ხელშეკრულების შესასრულებელ ფულად ნაკადებზე; და შერჩეული გადასვლის შემსუბუქებები და სხვა მცირე ცვლილებები.

გარდამავალი ოფცია მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს - ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ამდ შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ში გარდამავალი მოთხოვნების ცვლილება მზღვეველებს აძლევს ოფცია, რომელიც მიზნად ისახავს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობის გაუმჯობესებას ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას. ცვლილება ეხება მხოლოდ მზღვეველების გადასვლას ფასს 17-ზე და არ ახდენს გავლენას ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე;

6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში (გაგრძელება)

საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ მოეთხოვება საწარმოს, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით.

ცვლილებები ფასს 16-ში იჯარა: საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ისეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

გარდა ზემოთ აღწერილისა, არ არის მოსალოდნელი რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები დაკავშირებულ მხარეებთან მიიჩნევა ზოგადად, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა ან ერთობლივი კონტროლი მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

დარჩენილი ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
		პირითადი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	პირითადი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	28	2	27	4
საიჯარო ვალდებულებები	15	-	3	-	5
სესხები	16	-	3,932	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლის და ხარჯის მუხლები შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	შენიშვნა	2022	2021
		სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სხვა შემოსავალი		57	78
საპროცენტო შემოსავალი		-	1
შემოსავალი შვილობილის გაყიდვიდან	1	-	1
დაბალფასიანი აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	21	1	1
კონსულტაცია და სხვა პროფესიული საზღაურები		49	55
სხვა ხარჯები		-	79
საპროცენტო ხარჯი		156	1

სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს: შპს „ემვი ჰოლდინგს“, შპს „გრინჰაუს ჰოლდინგს“, შპს „მტკვარი ჰოლდინგს“ და შპს „ჯი სი ეფ პარტნიორებს“.

6 სიახლეები ბუღალტრულ აღრიცხვაში (გაგრძელება)

ძირითადი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება. ძირითად ხელმძღვანელობაში შედიან ჯგუფის დირექტორი და ფინანსური დირექტორი. ძირითადი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოცემულია ქვემოთ:

ათას ქართულ ლარში	2022		2021	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი გასამრჯელოები:				
- ხელფასები	227	-	213	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	54	28	56	27
- სხვა სარგებელი	4	-	4	-
სულ	285	28	273	27

მოკლევადიანი ბონუსები სრულიად გადაიხდება თორმეტი თვის განმავლობაში, იმ პერიოდის შემდეგ რაც მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გაწია.

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებების მოძრაობა იყო შემდეგი:

ათას ქართულ ლარში	მიწა	მოწყობილობები	შენობები	აღჭურვილობა და სხვა	ავტომობილები	CIP*	სულ
თვითღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	2,438	2,956	5,414	1,849	162	19	12,838
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	-	(1,719)	(3,013)	(1,435)	(114)	-	(6,281)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	2,438	1,237	2,401	414	48	19	6,557
დამატებები	-	29	-	17	-	2	48
გასვლები / ჩამოწერა	-	(85)	-	(1)	-	-	(86)
ელიმინაცია გასვლისას	-	19	-	1	-	-	20
ცვეთის დარიცხვა	-	(224)	(205)	(89)	(10)	-	(528)
ტრანსფერები სხვა	-	-	-	-	-	(4)	(4)
გრძელვადიან აქტივებში ტრანსფერი	-	-	15	-	-	(15)	-
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერი	2,438	976	2,211	342	38	2	6,007
თვითღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,438	2,900	5,429	1,865	162	2	12,796
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	-	(1,924)	(3,218)	(1,523)	(124)	-	(6,789)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერი	2,438	976	2,211	342	38	2	6,007
დამატებები	-	881	7	34	-	21	943
გასვლები / ჩამოწერა	(275)	(254)	-	-	-	-	(529)
ელიმინაცია გასვლისას	-	86	-	-	-	-	86
ცვეთის დარიცხვა	-	(289)	(206)	(74)	(12)	-	(581)
ტრანსფერი	-	-	2	21	-	(23)	-
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერი	2,163	1,400	2,014	323	26	-	5,926
თვითღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	2,163	3,527	5,438	1,920	162	-	13,210
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	-	(2,127)	(3,424)	(1,597)	(136)	-	(7,284)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერი	2,163	1,400	2,014	323	26	-	5,926

(*) CIP – მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები და დაადგინა რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის ადგილი არ ქონია გაუფასურების ხარჯის/კომპენსირების საჭიროებას.

ზემოთ მოცემული შენობების, აღჭურვილობის და სხვა, მოწყობილობების და ავტომობილების საბალანსო ღირებულებებში 4 ათასი ლარი, 73 ათასი ლარი, 275 ათასი ლარი და 1 ათასი ლარი (2021: აღჭურვილობის და სხვა, მოწყობილობების - 60 ათასი ლარი და 79 ათასი ლარი), წარმოადგენს ჯგუფის სრულად გაცვეთილ ერთეულებს.

9 აქტივების გამოყენების უფლებები

ჯგუფს იჯარით აქვს აღებულია სხვადასხვა ოფისი და ავტომობილი. იჯარის ხელშეკრულებები ტიპიურად შედგენილია 1 წლიანი ფიქსირებული პერიოდებით, მაგრამ შესაძლოა ქონდეთ გახანგრძლივების ოფცია. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ შეინარჩუნოს იჯარის ხელშეკრულებები 2023 წლის ბოლომდე. ყველა იჯარის ხელშეკრულებაში სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, იჯარის ვადა ნაკლებია აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე და შესაბამისად წრფივად იცვითება იჯარის პერიოდის განმავლობაში. იჯარის პერიოდებია 5 წელი. 2019 წლის 1 იანვრიდან, იჯარები აღიარდება როგორც აქტივების გამოყენების უფლებები და მოკორესპონდენტო ვალდებულება (შენიშვნა 15).

ათას ქართულ ლარში	შენობა	ავტომობილი	სულ
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	207	7	214
დამატებები	18	-	18
ცვეთის დარიცხვა	(76)	(2)	(78)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის	149	5	154
დამატებები	-	-	-
ცვეთის დარიცხვა	(75)	(2)	(77)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის	74	3	77

10 ბიოლოგიური აქტივები

ათასი ქართულ ლარში	ნაყოფის მომცემი მცენარეების ბაღი 160 ჰექტარზე	ნაყოფის მომცემი მცენარეების დაუმთავრებელი წარმოება	სულ
თვითღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	-	4,103	4,103
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	-	-	-
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	-	4,103	4,103
დამატებები	-	1,137	1,137
ტრანსფერი	1,520	(1,520)	-
ცვეთა	(50)	-	(50)
ჩამოწერა	-	(96)	(96)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის	1,470	3,624	5,094
თვითღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის	1,520	3,624	5,144
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(50)	-	(50)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის	1,470	3,624	5,094
დამატებები	20	1,056	1,076
ცვეთა	(60)	-	(60)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის	1,430	4,680	6,110
თვითღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის	1,540	4,680	6,220
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(110)	-	(110)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის	1,430	4,680	6,110

10 ბიოლოგიური აქტივები (გაგრძელება)

2021 წელს ჯგუფმა დაასრულა დამატებით 13 ჰექტარი თხილის ბაღების გაშენება და მთლიანად კულტივირებული აქვს 610 ჰექტარი (160 ჰექტარი გაშენდა 2018 წელს, 260 ჰექტარი გაშენდა 2019 წელს, 177 ჰექტარი გაშენდა 2021 წელს). 2021 წელს ჯგუფმა დაიწყო 160 ჰექტარზე გაშენებული ნაყოფის მომცემი მცენარეების ბაღის ცვეთა 25 წელზე.

2022 წელს, სულ ოთხი თხილის ბაღის ხარჯების კაპიტალიზაციამ ბიოლოგიურ აქტივებზე შეადგინა 1,076 ათასი ლარი (2021: 1,136 ათასი ლარი), ჯგუფმა დაიწყო ფეიხოს ბაღის გაშენება 1.5 ჰექტარზე. ფეიხოს გაშენებასთან დაკავშირებული ხარჯების კაპიტალიზაციამ შეადგინა 58 ათასი ლარი.

11 მარაგები

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სოფლის მეურნეობის პროდუქცია – მარცვლეული	2	-
ნედლეული	1,331	593
საწვავი	61	42
სხვა მარაგები	141	137
სულ მარაგები	1,535	772

2022 წელს ჯგუფმა მოიმკო 17 ტონა თხილი, (2 ტონა 2021 წელს) რომელიც სრულად გაიყიდა 2022 და 2021 წლებში.

მოძრაობა სოფლის მეურნეობის პროდუქციაში შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	2022	2021
სოფლის მეურნეობის პროდუქცია 1 იანვარს	-	375
რეალური ღირებულების შემოსულობა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის თავდაპირველი აღიარებისას	123	11
გაციდული სოფლის მეურნეობის პროდუქციის თვითღირებულება	(121)	(385)
ჩამოწერა	-	(1)
სოფლის მეურნეობის პროდუქცია 31 დეკემბერს	2	-

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო მოთხოვნები	3	6
გამოკლებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	(3)	(3)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	-	3
ავანსები	135	677
საგადასახადო ავანსები	24	91
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	159	771

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა ფინანსური სავაჭრო და სხვა მოთხოვნა დენომინირებული იყო ლარში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის მოძრაობა შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	2022	2021
გაუფასურების ანარიცხი 1 იანვარს	3	3
გაუფასურების ანარიცხი წლის განმავლობაში	-	-
გაუფასურების ანარიცხი 31 დეკემბერს	3	3

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

ავანსების მოძრაობა შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	2022	2021
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	677	49
დამატებები	116	676
ავანსების აღიარების შეწყვეტა დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას	(658)	(48)
სულ ავანსები 31 დეკემბერს	135	677

13 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები		
- ლარში დენომინირებული	505	140
- ევროში დენომინირებული	-	2
- აშშ დოლარში დენომინირებული	306	342
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	811	484

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები თავსდება კატეგორიაში 1. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამ ნაშთებისთვის 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს ნულის ტოლია. ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხს შეჯამება ეფუძნება Fitch-ის რეიტინგს და შემდეგია:

330 ათასი ლარის მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები განთავსებულია „BB-“ რეიტინგის ბანკში (31 დეკემბერი 2021: 71 ათასი ლარი) და 481 ათასი ლარის განთავსებულია „B-“-ზე დაბალი რეიტინგის ბანკში (31 დეკემბერი 2021: 413 ათასი ლარი), Fitch-ის რეიტინგზე დაყრდნობით.

14 საწესდებო კაპიტალი და არამაკონტროლებელი წილი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის დაფუძნების დოკუმენტში კაპიტალის ნომინალურ ოდენობას. 2022 და 2021 წლების განმავლობაში, კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე, საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა 493 ათასი ლარით და 2,025 ათასი ლარით. გამოშვებული კაპიტალის გადახდა მფლობელის მიერ სრულად მოხდა ფულადი სახით.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას თითოეული შვილობილი კომპანიის შესახებ, რომელსაც აქვს არამაკონტროლებელი წილი, რომელიც არსებითია ჯგუფისთვის:

ათას ქართულ ლარში	საქმიანობის ადგილი (რეგისტრაციის ქვეყანა, განსხვავების შემთხვევაში)	არამაკონტროლებელი წილის პროპორციული წილი	არამაკონტროლებელი წილის ხმების უფლების წილი	არამაკონტროლებელი წილზე მისაკუთრებული ზარალი	დაგროვილი არამაკონტროლებელი წილი შვილობილ კომპანიაში	წლის განმავლობაში არამაკონტროლებელი წილზე გაცემული დივიდენდები
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი						
შპს „საქართველოს მიწის კორპორაცია“	თბილისი, საქართველო	0%	0%	(159)	0%	-
2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წელი						
შპს „საქართველოს მიწის კორპორაცია“	თბილისი, საქართველო	0%	0%	(41)	0%	-
სულ		0%	0%	(200)	0%	-

14 საწესდებო კაპიტალი და არამაკონტროლებელი წილი (გაგრძელება)

ამ შეილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი				31 დეკემბრის დასრულებული წელი			
	მიმდინარე აქტივები	გრძელვა-დიანი აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	გრძელვა-დიანი ვალდებულებები	ამონაგები	ზარალი	სულ სრული ზარალი	ფულადი ნაკადები
2022								
შპს „საქართველოს მიწის კორპორაცია“	188	2,009	2,393	-	507	(159)	(159)	122
2021								
შპს „საქართველოს მიწის კორპორაცია“	73	2,286	2,396	-	510	(41)	(41)	9

შეილობილი კომპანიის შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 1.

15 საიჯარო ვალდებულებები

ჯგუფმა აღიარა შემდეგი საიჯარო ვალდებულებები:

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულებები	89	93
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები	-	100
სულ საიჯარო ვალდებულებები	89	193

საპროცენტო ხარჯი რომელიც შესულია ფინანსურ ხარჯებში (შენიშვნა 20) 2022 წელს შეადგენდა 10 ათას ლარს (2021: 18 ათასი ლარი).

2022 წელს მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალფასიანი აქტივების იჯარებთან დაკავშირებულმა ხარჯებმა რომლებიც არაა ნაჩვენები როგორც მოკლევადიანი იჯარები (შესულია სხვა ხარჯებში) შეადგინა 15 ათასი ლარი (2021: 16 ათასი ლარი).

16 სესხები

ჯგუფმა აღიარა შემდეგი სესხები:

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მოკლევადიანი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	3,932	-
სულ სესხები	3,932	-

ჯგუფის სესხები დენომინირებულია აშშ დოლარში.

ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ შესულა ჰეჯირების შეთანხმებაში თავის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ვალდებულებებთან ან საპროცენტო განაკვეთის განფენილობასთან დაკავშირებით.

მიმდინარე სესხების რეალური ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია, ხოლო დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა. სესხების დაფარვის ვადები და საპროცენტო განაკვეთები შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მოკლევადიანი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	10%	31/12/2023	3,932	-
სულ სესხები			3,932	-

17 საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ანალიზი და ჯგუფის საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარდგენილი პერიოდისთვის. ამ ვალდებულებების ერთეულები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შესულია საფინანსო ნაწილში:

ათას ქართულ ლარში	საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები		
	სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები 2021 წლის 1 იანვარს		275	275
დამატებები წლის განმავლობაში	-	18	18
ფულადი ნაკადები, გარდა გადახდილი პროცენტისა	-	(89)	(89)
დარიცხული პროცენტი	-	18	18
პროცენტის დაფარვა	-	(18)	(18)
უცხოური ვალუტის კურსის კორექტირება	-	(11)	(11)
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბერს	-	193	193
დამატებები წლის განმავლობაში	4,048	-	4,048
ფულადი ნაკადები, გარდა გადახდილი პროცენტისა	-	(89)	(89)
დარიცხული პროცენტი	155	10	165
პროცენტის დაფარვა	-	(10)	(10)
უცხოური ვალუტის კურსის კორექტირება	(271)	(15)	(286)
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,932	89	4,021

18 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო ვალდებულებები	113	53
სულ ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	113	53
დაქირავებულ პირდა გასამრჯელოების დარიცხული ხარჯები	33	50
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	146	103

19 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს საქონლის გადაცემისას დროის გარკვეულ მომენტში შემდეგი ძირითადი პროდუქციიდან:

ათას ქართულ ლარში	2022	2021
ამონაგები თხილის გაყიდვიდან*	129	421
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	129	421

(*) 2022 წელს ჯგუფმა გაყიდა 17 ტონა თხილი (2021: 611 ტონა სიმინდი და 2 ტონა თხილი).

20 ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), წმინდა

ათას ქართულ ლარში	შენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი		2	10
საპროცენტო ხარჯი	15,16	(165)	(18)
სესხებზე უცხოური ვალუტის კურსის ზარალი, მინუს შემოსულობა	17	271	-
სულ მოგება ან ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი)		108	(8)

21 სხვა ხარჯები

ათას ქართულ ლარში	2022	2021
კონსულტაცია და სხვა პროფესიული საზღაურები	223	205
დაცვის ხარჯები	170	152
მომსახურების ხარჯები	164	117
აღჭურვილობის მოვლის ხარჯი	137	66
სხვა გადასახადები გარდა მოგებისა	113	96
მცენარეთა დაცვის საშუალებების მოხმარება	95	81
სასუქების მოხმარება	95	44
საწვავის მოხმარება	68	41
ოფისთან დაკავშირებული ხარჯები	58	56
მივლინებები	46	6
მიწის დამუშავების ხარჯი	45	-
დაზღვევის ხარჯები	38	47
დაბალფასიანი აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	15	16
აქტივების ჩამოწერა	2	144
საგადასახადო აქტივის გაუფასურება	-	65
სხვა	86	124
სულ სხვა ხარჯები	1,355	1,260

22 გაუთვალისწინებელი გარემოებები და პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ოფიციალური დოკუმენტებში და სასამართლო გადაწყვეტილებებში, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, არ მოხდება დამატებითი გადასახადის, ჯარიმის ან საურავის დაკისრება საგადასახადო ორგანოს მიერ მას შემდეგ რაც სამი წელი გავა იმ წლიდან როდესაც დარღვევა მოხდა.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

დაზღვევა. სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების სტადიაზეა და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში გავრცელებული დაზღვევების ბევრი ფორმა ჯერ არ არის ზოგადად ხელმისაწვდომი. ჯგუფს არ გააჩნია მისი ქონების ან ბიზნესის შეწყვეტის სრული სადაზღვევო დაფარვა. სანამ ჯგუფი მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს იმის რისკი, რომ გარკვეული აქტივების დაკარგვას ან განადგურებას შესაძლოა მოჰყვეს არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

კლიმატის ცვლილება. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა და გააცნობიერა გლობალური შემოფოტება კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მაგრამ ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე.

23 ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკების განფენილობა აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფს გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკის განფენილობა წარმოიშობა ჯგუფის მიერ კონტრაგენტებთან საკრედიტო პირობებით გაყიდვებიდან ან სხვა ოპერაციებით, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური განფენილობა აქტივების კლასის მიხედვით ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში:

ათას ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (შენიშვნა 12)		
- სავაჭრო მოთხოვნები, წმინდა	-	3
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 13)		
- მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	811	484
საკრედიტო რისკის მაქსიმალური განფენილობა	811	487

საკრედიტო რისკების კონცენტრაცია. ჯგუფი არ ექვემდებარება საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით, რადგან ჯგუფის საქმიანობა სტრუქტურირებულია იმგვარად, რომ ქონდეს საკრედიტო პირობით გაყიდვები დიდი სუპერმარკეტების ქსელებთან, რომლებიც იხდიან რეგულარულად და სავაჭრო მოთხოვნების ნაშთი მუდმივად ნარჩუნდება დაბალ დონეზე.

საანგარიშგებო პერიოდების ბოლოს, ჯგუფის მიმდინარე საბანკო ანგარიშების 100% განთავსებული იყო მხოლოდ ორ ბანკში.

საბაზრო რისკი. ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკების მიმართ განფენილობა. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოური ვალუტაში, (ბ) გასაყიდ პროდუქციაში, ყველაში რომელიც განფენილია ზოგადი და კონკრეტული საბაზრო ცვლილებების მიმართ. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომელთა მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, ხელმძღვანელობა აწესებს ვალუტის და ზოგად განფენილობის ლიმიტს. პოზიციების მონიტორინგი ხდება რეგულარულად. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის განფენილობა უცხოური ვალუტის კურსის რისკის მიმართ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

ათას ქართულ ლარში	2022 წლის 31 დეკემბერს			2021 წლის 31 დეკემბერს		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ლარი	505	(130)	375	143	(60)	83
აშშ დოლარი	306	(4,004)	(3,698)	342	(184)	158
ევრო	-	-	-	2	(2)	-
სულ	811	(4,134)	(3,323)	487	(246)	241

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მომდევნო ცხრილში ნაჩვენებია მოგება ან ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით ანგარიშგების თარიღისათვის გაცვლითი კურსების გონივრული შესაძლო ცვლილებებისადმი, სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

განფენილობა გამოითვლება მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის რომლებიც დენომინირებულია ჯგუფის შესაბამისი საწარმოს სამუშაო ვალუტიდან განსხვავებულ ვალუტაში. ჯგუფის განფენილობა სავალუტო რისკის მიმართ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არ წარმოადგენს ტიპიურ განფენილობას წლის განმავლობაში.

მომდევნო ცხრილში ნაჩვენებია მოგება ან ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობა გაცვლითი კურსების გონივრული შესაძლო ცვლილებებისადმი წლის განმავლობაში გამოყენებული სავალუტო რისკის საშუალო განფენილობასთან, სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

ათას ქართულ ლარში	2022 წლის 31 დეკემბერს	2021 წლის 31 დეკემბერს
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(740)	32
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	740	(32)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ჯგუფი არ ფლობს საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარდა ფულის და ფულის ეკვივალენტებისა, კერძოდ „მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები“, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და შესადარის თარიღებში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ ჯგუფს სირთულეები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. ჯგუფს აქვს განფენილობა ყოველდღიური მოთხოვნების მიმართ თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვა ხორციელდება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. ხელმძღვანელობა ახორციელებს ჯგუფის ფულადი ნაკადების ყოველთვიური გარდამავალი პროგნოზების მონიტორინგს. ჯგუფის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს.

ქვემოთ მოცემული დაფარვის ვადის ანალიზი აჩვენებს ვალდებულებებს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი დარჩენილია სახელშეკრულებო დაფარვის ვადებით. მოცემული თანხები არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებია. ასეთი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ჩართული თანხებისგან, ვინაიდან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების თანხა ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება მიმდინარე გაცვლითი კურსით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	8	15	69	-	-	92
სესხები (შენიშვნა 16)	-	-	4,310	-	-	4,310
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 18)	113	-	-	-	-	113
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის სამომავლო ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები	121	15	4,379	-	-	4,515

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ქართულ ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 15)	9	17	78	104	-	208
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 18)	12	39	-	2	-	53
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის სამომავლო ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდები	21	56	78	106	-	261

ფინანსური რისკების მართვის სტრატეგია სოფლის მეურნეობის საქმიანობისთვის. ჯგუფი განფენილია რისკებისადმი, რომლებიც გამომდინარეობს გარემოს და კლიმატის ცვლილებებისგან და საქონლის ფასებიდან. ჯგუფის სოფლის მეურნეობის პროდუქცია დაცულია მწერების და მავნებლებისგან. რეგულარულად მიმდინარეობს კონსულტაციები წამყვან, გამოცდილ პროფესიონალ აგრონომებთან. არასახარბიელო ამინდის გავლენა მინიმუმამდეა დაყვანილი საფარებითა და სადრენაჟე არხებით (მათი მოწყობით).

ჯგუფი არ მოელის, რომ სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ფასები მნიშვნელოვნად დაიწვეს პროგნოზირებად მომავალში და შესაბამისად, არ გაუფორმებია წარმოებული ან სხვა ხელშეკრულებები ფასები ვარდნის რისკის სამართავად.

24 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას დასახული ჯგუფის ამოცანები მიმართულია ჯგუფის უნარის შენარჩუნებისაკენ, განაგრძოს ოპერირება მოქმედი საწარმოს სახით და მფლობელს მოუტანოს მოგება, ხოლო სხვა დაინტერესებულ მხარეებს - სარგებლები, შეინარჩუნოს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა კაპიტალზე ხარჯების შესამცირებლად. იმისათვის რომ შენარჩუნდეს ან დაკორექტირდეს კაპიტალის სტრუქტურა, ჯგუფმა შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელისთვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელს, ან გაყიდოს აქტივები რათა შეამციროს ვალი. კაპიტალის ოდენობა რომელსაც ჯგუფი მართავდა 2022 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 10,757 ათას ლარს (2021: 13,117 ათასი ლარი).

25 რეალური ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება არის შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემები დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები არის შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს მსჯელობას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება არის მე-3 დონის შეფასება. შეფასების მონაცემების მნიშვნელობა შეფასებულია მთლიანად რეალური ღირებულების შეფასების მნიშვნელობასთან მიმართებაში.

25 რეალური ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულებაც განმარტებულია. იმ აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ ფასდება რეალური ღირებულებით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2022				31 დეკემბერი 2021			
	დონე1 რეალური ღირებულება	დონე2 რეალური ღირებულება	დონე3 რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	დონე1 რეალური ღირებულება	დონე2 რეალური ღირებულება	დონე3 რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
<i>ათას ქართულ ლარში</i>								
აქტივები								
<i>სხვა ფინანსური აქტივები</i>								
- მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	-	811	-	811	-	484	-	484
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	-	-	-	-	3	-	3
სულ აქტივები	-	811	-	811	-	484	3	487
ვალდებულებები								
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები</i>								
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	(146)	-	(146)	-	(103)	-	(103)
- სესხები	-	(3,932)	-	(3,932)	-	-	-	-
სულ ვალდებულებები	-	(4,078)	-	(4,078)	-	(103)	-	(103)

რეალური ღირებულების იერარქიაში მე-2 და მე-3 დონის რეალური ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. ცვლადი განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა საბალანსო ღირებულებით. ფიქსირებული განაკვეთის ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა შეფასებული მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ მოსალოდნელ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელიც დისკონტირებულია მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტები, რომლებისთვისაც საბაზრო ფასი არ არის ხელმისაწვდომი, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთამდე დისკონტირების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც გააჩნიათ მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები. სავაჭრო ვალდებულებების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან, მოკლევადიანი დაფარვის ვადების გამო.

26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივებს აკლასიფიცირებს შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება ან ზარალში ასახვით (FVTPL); (ბ) სავალსო ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები შეფასებული FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს აქვთ ორი ქვეკატეგორია: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთანავე, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა.

27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

სესხები. 2023 წლის 30 მარტს, შპს „გეოაგრომ“ და დაკავშირებულმა მხარე შპს „მტკვარი ჰოლდინგმა“ გააფორმეს სესხის ხელშეკრულება რითაც სესხის თანხა გაიზარდა 3,550 აშშ დოლარამდე. 2023 წლის 28 თებერვალს და 2023 წლის 31 მარტს შპს „გეოაგრომ“ ამ საკრედიტო ლიმიტიდან მიიღო 100 ათასი აშშ დოლარი და 85 ათასი აშშ დოლარი.